

Praktiska försök med nematodsanerande grödor 2000

SBU Sockernäringsens BetodlingsUtveckling AB är ett kunskapsföretag som bedriver försöks- och odlingsutveckling i sockerbeter för svensk sockernäring.

SBU ägs till lika delar av Danisco Sugar och Betodlarna.

**Använd gärna denna information, men
glöm inte att ange källan vid publicering!**

Kontaktperson:

Bertil Andersson, Danisco Sugar, 205 04 Arlöv
Tel: 040-53 72 03, e-post: susebaj@danisco.com
Robert Olsson, SBU, Borgeby Slottsväg 11, 237 91 Bjärred
Tel. 0709-53 72 60, e-post: sburon@danisco.com

Praktiska försök med nematodsanerande grödor

Försöksår

2000

Försöksplan

2000-1-1-403

Sammanfattning och slutsats

Antal försök

5

Under 2000 utfördes fem försök med nematodsanerande grödor. Försöken placerades på skiften med känd förekomst av nematoder. På tre skiften såddes oljerättika och på två skiften såddes senap. På varje skifte lämnades dessutom två osådda ytor om vardera ca 60 m². Målsättningen var att undersöka grödornas sanerande effekt på nematodpopulationen, samt eventuella skillnader mellan dessa grödor.

Två senapsfält bröts i början av juli och två oljerättiksfält några veckor senare. Ett fält med oljerättika såddes efter konservärtor och bröts i september.

De två tidigare åren har nematodprovtagningen skett så snart senapen och oljerättikan brutits. Det har varit små skillnader i reduktion mellan osådd och sådd yta under dessa år. För att undersöka om provtagningstillfället har betydelse togs därför proven i november i år. Både i fält med oljerättika och med senap hade nematoderna reducerats med 77 %, medan det i de osådda ytorna skett en naturlig reduktion med 71 %. Denna skillnad var ungefär densamma som tidigare år.

Ingen skillnad mellan de sanerande grödorna har kunnat uppvisas i dessa försök vad gäller sanering av nematoder.

Utförande

Före sådd togs nematodprov på två platser i varje försöksfält inom en radie på 50 meter. Sådden skedde på våren som EU-träda, förutom ett oljerättiksfält som såddes senare på sommaren efter konservärtor. På varje plats där prov togs lämnades en ruta på ca 6 x 10 m osådd, således två osådda rutor per fält.

I juni handrensades de osådda partierna från spillraps.

I november togs två nematodprov på varje provtagningsplats; ett i osådd yta och ett i den intilliggande grödan (fyra prov per fält).

Tillväxt under sommaren

På samtliga försöksplatser växte oljerättikan och senapen till snabbt under våren och blev mycket kraftig och frodig, varför det inte blev problem med ogräs. Ev. spillraps hackades bort i den osådda rutan.

Vid månadsskiftet juni-juli kördes de två senapsfälten upp, medan oljerättikan fick stå kvar ytterligare några veckor.

Ett oljerättiksfält såddes efter konservärtor. Det växte snabbt och blommade vid avhuggning och nerplöjning i september.

Resultat

Provtagning 00-11-06

Medeltal provtagning före sådd 26,5 ägg/g jord

Medeltal provtagning i oljerättika-senap 6,0 ägg/g jord

Medeltal provtagning i osådd ruta 7,6 ägg/g jord

December 2000/Bertil Andersson

Praktiska försök med nematodsanerande grödor

2000-1-1-403
5 försök

Syfte *Att praktiskt undersöka hur mycket nematodsanerande grödor kan reducera nematodförekomsten*

Placering

Fem gårdar med nematodproblem där där oljerättika alt. senap sås som sanerande gröda.

Sådd

Försöken sås av odlaren. Såmaskinen lyfts upp på en sträcka av ca 10 m i fältet på två platser som då förblir osådda. Brukets betinspektör märker ut området.

Provtagning

Brukets betinspektör väljer ut gårdarna och tar ut jordprover i de blivande försöksytorna för nematodanalys så snart tjälen gått ur jorden.

Jordprov för nematodanalys tas på de osådda rutorna och i grödan direkt bredvid under oktober/november.

Dokumentation

Alla analyser och övriga noteringar om försöken samlas in av Bertil Andersson, Örtofta.

Nematodsanerande grödor 1998

Odlarnr.	Provtagning vår		Provtagning 10/7					
	Prov	Ägg/g	Prov	Senap Ägg/g	Red. %	Prov	Rutan Ägg/g	Red. %
33827	A	22,0	B	6,9	69	A	17,0	23
	B	37,0	D	6,9	81	C	11,0	70
Medeltal		29,5		6,9	77		14,0	53
				Oljerättika				
35100	A	49,0	B	17,0	65	A	33,0	33
	B	63,0	D	5,3	92	C	11,0	83
Medeltal		40,1		11,2	72		22,0	45
				Senap				
				Provtagning 28/8				
33685	E	57,0	B	4,0	93	A	5,1	91
	F	19,0	D	13,0	32	C	8,4	56
		45,6		8,5	81		6,8	85
				Oljerättika				
33820	E	5,2	B	1,4	73	A	0,4	92
	F	22,0	D	1,8	92	C	1,2	95
40516	A	34,0	B	14,0	59	A	11,0	68
	B	23,0	D	7,8	66	C	6,1	73
Medeltal		21,1		6,3	70		4,7	78

Nematodsanerande grödor 1999

Odlarnr.	Provtagning vår		Provtagning 13/7					
	Prov	Ägg/g	Prov	Senap Ägg/g	Red. %	Prov	Rutan Ägg/g	Red. %
33827	E	8,5	C	2,9	66	A	7,2	15
	F	20,0	D	5,9	71	B	7,7	62
35435	E	75,0	C	12,4	83	A	12,8	83
	F	38,0	D	10,4	73	B	17,6	54
33820	E	45,0	C	9,4	79	A	18,6	59
	F	29,0	D	8,5	71	B	11,9	59
Medeltal		35,9		8,3	77		12,6	65
				Oljerättika			Rutan	
35100	E	54,0	B	2,1	96	A	9,6	82
	F	5,9	D	2,1	64	C	9,9	-68
Medeltal		30,0		2,1	93		9,8	67
				Oljerättika				
				Provtagning 6/9				
40516	E	23	C	1,1	95	A	3,2	86
	F	15	D	3,0	80	B	2,8	81
Medeltal		19,0		2,1	89		3,0	84

Nematodsanerande grödor 2000

Odlarnr	Provtagn. vår Ägg/g	Provtagning 7 november			
		Rutan		Oljerättika	
		Ägg/g	Red. %	Ägg/g	Red. %
39500	24	10,0	58	3,0	88
	15	4,5	70	6,1	59
4592	10	1,8	82	0,4	96
	42	17,0	60	11,0	74
23215	16	4,2	74	5,3	67
35189	18	4,9	73	3,1	83
Medeltal	20,8	7,1	66	4,8	77
		Rutan		Senap	
33827	41	4,9	88	8,1	80
	53	19,0	64	11,0	79
33685	40	7,3	82	6,3	84
	6	2,5	58	5,6	7
Medeltal	35,0	8,4	76	7,8	78
Medeltal alla	26,5	7,6	71	6,0	77

Nematodsanerande grödor 1998 - 1999

	Provtagning vår Ägg/g	Provtagning i juli			
		Senap o oljerättika Ägg/g Red. %		Osått Ägg/g Red. %	
	8,5	2,9	66	7,2	15
	20,0	5,9	71	7,7	62
	75,0	12,4	83	12,8	83
	38,0	10,4	73	17,6	54
	45,0	9,4	79	18,6	59
	29,0	8,5	71	11,9	59
	54,0	2,1	96	9,6	82
	5,9	2,1	64	9,9	-68
	22,0	6,9	69	17,0	23
	37,0	6,9	81	11,0	70
	49,0	17,0	65	5,1	90
	63,0	5,3	92	8,4	87
Medeltal	37,2	7,5	80	11,4	69

	Provtagning vår Ägg/g	Provtagning ca 1 sept.			
		Senap o oljerättika Ägg/g Red. %		Osått Ägg/g Red. %	
	23,0	1,1	95	3,2	86
	15,0	3,0	80	2,8	81
	57,0	4,0	93	5,1	91
	19,0	13,0	32	8,4	56
	5,2	1,4	73	0,4	92
	22,0	1,8	92	1,2	95
	34,0	14,0	59	11,0	68
	23,0	7,8	66	6,1	73
Medeltal	24,8	5,8	77	4,8	81

Nematodsanerande grödor 1998 - 2000

	Provtagning vår Ägg/g	Provtagning höst			
		Osått Ägg/g Red. %		Oljerättika o senap Ägg/g Red. %	
1998	33	10	70	9	73
1999	31	10	68	6	81
2000	27	8	70	6	78
Medeltal	30,3	9,3	69	7,0	77